

## *The Hebrew University of Jerusalem*

### *Syllabus*

## *The Ba'al Shem Tov and the Emergence of Hasidism - 13763*

*Last update 27-08-2021*

*HU Credits:* 2

*Degree/Cycle:* 2nd degree (Master)

*Responsible Department:* History of Jewish People & Contemporary Jewry

*Academic year:* 0

*Semester:* 1st Semester

*Teaching Languages:* Hebrew

*Campus:* Mt. Scopus

*Course/Module Coordinator:* Benjamin Brown

*Coordinator Email:* [benjamin.brown@mail.huji.ac.il](mailto:benjamin.brown@mail.huji.ac.il)

*Coordinator Office Hours:* By appointment

---

Teaching Staff:

Prof Benjamin Brown

Course/Module description:

*In this course we will examine the emergence of Hasidism in the time of Rabbi Israel Ba'al Shem Tov (the BESHT) and its growth into a mass movement in the times of the Maggid of Mezeritch. As part of that we will study the scholarly controversies about that period.*

Course/Module aims:

*To know the history of early Hasidism and its ideas; to identify its major figures; to read and analyze a medium level hasidic text.*

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

*On successful completion of this module, students should be able to read early hasidic texts of basic level and analyze the dynamism of early Hasidism.*

Attendance requirements(%):

100

*Teaching arrangement and method of instruction: Lecture and text reading*

Course/Module Content:

- 1. Historical background; "Old Hasidism"; the innovation of Beshtian Hasidism*
- 2. Israel Ba'al Shem Tov (the BESHT): the man and the image*
- 3. Israel Ba'al Shem Tov (the BESHT): the scholarly debate*
- 4. Shivhei HaBESHT (In Praise of the Ba'al Shem Tov): Characteristics and illustrations*
- 5. The circle of the BESHT: Characteristics and key figures*
- 6. Theological innovations (1): Acosmism, devekut, joy and alien thoughts*
- 7. Theological innovation (2): Worship through corporeality, the descent of the tzaddik and "sin for the sake of Heaven".*
- 8. Theological innovation (3): Approach to the Halakhah, to the study of the Torah study and to Scripture interpretation*
- 9. The crystallization of the concept of Tzaddik: "Men of Matter" and "Men of Form"*
- 10. The politics of the circle of the BESHT*

- 
11. R. Dov Ber of Mezeritch (1): Rise to power and formation of a movement.
  12. R. Dov Ber of Mezeritch (2): Teachings, disciples and the dissemination of the hasidic doctrine
  13. The emergence of the opposition to Hasidism; Summary and perspective

#### Required Reading:

נושא 1: הרקע ההיסטורי לעליית החסידות; 'החסידות הישנה'; חידושה של החסידות הבעש"טית קריאת חובה לנושא: רחל אליאור, חירות על הלוחות, תל אביב תש"ס, עמ' 9-24.

נושא 2: ר' ישראל בעל שם טוב (הבעש"ט) - האיש והדימוי קריאת חובה לנושא: גרשום שלום, 'דמותו ההיסטורית של ר' ישראל בעל שם טוב', בספרו: השלב האחרון (דוד אסף ואסתר ליבס, עורכים), ירושלים תשס"ט, עמ' 106-138 (גם בתוך: צדיק ועדה, בעריכת דוד אסף, עמ' 66-92).

נושא 3: ר' ישראל בעל שם טוב (הבעש"ט) - הפולמוס המחקרי קריאת חובה לנושא: שמעון דובנוב, תולדות החסידות, תל אביב תש"ך, עמ' 76-77; עדה רפפורט-אלברט, 'התנועה החסידית אחרי שנת 1772: רצף מבני ותמורה', בתוך: צדיק ועדה (דוד אסף, עורך), ירושלים תשס"א, עמ' 210-217; משה רוסמן, הבעש"ט מחדש החסידות, ירושלים תש"ס, עמ' 13-20, 206-234; עמנואל אטקס, בעל השם, ירושלים תש"ס, עמ' 265-275; רחל אליאור, ישראל בעל שם טוב ובני דורו, עמ' 601-635.

נושא 4: ספר שבחי הבעש"ט: מאפיינים והדגמות קריאת חובה לנושא: יונתן מאיר, דמותו המיתולוגית של הבעש"ט, ירושלים תש"ף, עמ' 15-36.

נושא 5: חוג הבעש"ט: מאפיינים ודמויות מפתח קריאת חובה לנושא: רפפורט-אלברט, 'התנועה החסידית אחרי שנת 1772', עמ' 218-228; אברהם יהושע השל, 'ר' נחמן מקוסוב, חבירו של הבעש"ט', בתוך: ספר היוכל לכבוד צבי וולפסון (שאל ליברמן, עורך), ירושלים תשכ"ה, עמ' קיג-קמא.

נושא 6: החידוש הרעיוני של הבעש"ט (א): אקוסמיזם, דבקות ושמחה קריאת חובה לנושא: גרשום שלום, 'דבקות או התקשרות אינטימית עם א-לוהים (הלכה למעשה) בראשית החסידות', בספרו: דברים בגו, תל אביב תשמ"ב, חלק ב, עמ' 325-350; מנדל פייקאז', 'החסידות: תנועה חברתית-דתית בראי הדבקות', בתוך: צדיק ועדה (דוד אסף, עורך), עמ' 445-462.

נושא 7: החידוש הרעיוני של הבעש"ט (ב): עבודה בגשמיות, ירידת הצדיק ו'עבירה לשמה' קריאת חובה לנושא: ציפי קויפמן, בכל דרכיך דעהו, רמת גן תשס"ט, עמ' 236-248, 523-541.

נושא 8: החידוש הרעיוני של הבעש"ט (ג): היחס להלכה, לתלמוד תורה ולפרשנות התורה קריאת חובה לנושא: רבקה שץ, החסידות כמיסטיקה, ירושלים תשמ"ח, פרקים ה, יב, עמ' 54-77, 157-167. משה אידל, החסידות בין אקסטאזה למאגיה, ירושלים ותל אביב תשס"א, עמ' 316-324.

נושא 9: התפתחותה של תפיסת הצדיק: "אנשי החומר", "אנשי הצורה"

---

קריאת חובה לנושא: יוסף וייס, 'ראשית צמיחתה של הדרך החסידית', ציון ט"ז (תשי"א), עמ' 46-105, וכן בתוך: פרקים בתורת החסידות ובתולדותיה, ירושלים תשל"ח, עמ' 81-122.

נושא 10: הפוליטיקה של חוג הבעש"ט  
קריאת חובה לנושא: בנימין בראון, 'פולמוס אוסטריה וחוג הבעש"ט: "החזרה הכללית" לפולמוס החסידים והמתנגדים?' ציון פו (תשפ"א), עמ' 57-98.

נושא 11: ר' דב בר, המגיד ממזריטש: (א): עלייתו להנהגת החסידות והתגבשות התנועה קריאת חובה לנושא: דובנוב, תולדות החסידות, עמ' 77-87; 'רפפורט-אלברט, 'התנועה החסידית אחרי שנת 1772', עמ' 228-235; בנימין בראון, 'עלייתו של המגיד ממזריטש להנהגת התנועה החסידית', ציון פז (תשפ"ב), עמ' 37-40, 57-62, 68-75, 96-101.

נושא 12: ר' דב בר, המגיד ממזריטש: (ב): משנתו, תלמידיו והפצת הבשורה החסידית קריאת חובה לנושא: the in Language and God :Infinites Speaking, Mayse Evan Ariel  
נתנאל: או; Teachings of Rabbi Dov Ber of Mezritsh, Philadelphia 2020, pp. 71-88 ;  
לדברג, השער לאין, ירושלים תשע"א, פרקים י', י"ב, עמ' 163-178, 196-220.

נושא 13: ראשיתה של ההתנגדות לחסידות; סיכום ופרספקטיבה קריאת חובה לנושא: עמנואל אטקס, 'הגר"א וראשית המאבק בחסידות', בתוך: צדיק ועדה, עמ' 273-296 (גם בספרו, יחיד בדורו); יהושע מונדשיין, 'הגר"א וחלקו במלחמתה של וילנא בחסידים', שם, עמ' 297-331.

### Additional Reading Material:

נושא 2: ר' ישראל בעל שם טוב (הבעש"ט) - האיש והדימוי קריאה מומלצת: הנספחים שם, עמ' 139-145.

נושא 3: ר' ישראל בעל שם טוב (הבעש"ט) - הפולמוס המחקרי קריאה מומלצת: רוסמן, שם, עמ' 128-205; אטקס, כל הספר.

נושא 5: חוג הבעש"ט: מאפיינים ודמויות מפתח קריאה מומלצת: יוסף וייס, 'חבורת פנאומטיקנים קדם-חסידית', בתוך: צדיק ועדה, עמ' 93-105.

נושא 8: החידוש הרעיוני של הבעש"ט (ג): היחס להלכה, לתלמוד תורה ולפרשנות התורה קריאה מומלצת: שץ, שם, פרק ד, (עמ' 41-54); הרב אהרן ורטהיים, הלכות והליכות בחסידות; יוסף וייס, 'תלמוד תורה לשיטת ר' ישראל בעש"ט', ספר הזכרון תפארת ישראל, לונדון תשכ"ז, עמ' 151-169.

נושא 11: ר' דב בר, המגיד ממזריטש: (א): עלייתו להנהגת החסידות והתגבשות התנועה קריאה מומלצת: דובנוב, שם, עמ' 87-93; עמנואל אטקס, תנועת החסידות בראשיתה, פרק ו, עמ' 57-67; בראון, כל המאמר.

נושא 13: ראשיתה של ההתנגדות לחסידות; סיכום ופרספקטיבה קריאה מומלצת: שמעון דובנוב, תולדות החסידות, עמ' 107-159; מרדכי וילנסקי, חסידים ומתנגדים,

---

ירושלים תש"ן, א, עמ' 15-26.

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 0 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 0 %

Project work 100 %

Assignments 0 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information: